

Lietuvos
Leidėjų
Asociacija

2016 m. kovo 30 d.
Lietuvos leidėjų asociacijos visuotinio susirinkimo
Protokolo 1 priedas

**Lietuvos leidėjų asociacijos 2015 m.
VEIKLOS ATASKAITA**

2016 m. kovo 30 d.
Vilnius

**LIETUVOS LEIDĖJŲ ASOCIACIJA
LITHUANIAN PUBLISHERS ASSOCIATION**

Vokiečių g. 18A-7, 01130 Vilnius, Lietuva, tel./faks. (370-6) 707 6093, el.p. info@lla.lt, www.lla.lt

Lietuvos leidėjų asociacijos prezidentas - Remigijus Jokubauskas

Lietuvos leidėjų asociacijos valdyba:

Arvydas Andrijauskas

Danguolė Kandrotienė

Vytas V. Petrošius

Saulius Petrulis

Lolita Varanavičienė

Saulius Žukas

Revizorius – UAB Audata, auditorius Danius Stražinskas

Administracija:

Vykdomoji direktorė – Aida V. Dobkevičiūtė

Projektų vadovas – Mantas Civilka

Projektų vadovė – Eimantė Sebestijonė

Buhalterinės apskaitos vedimo įmonė „Verslo ir apskaitos konsultantai“

TURINYS

1. LLA veikla.....	4
2. LLA nariai.....	4
3. LLA viešoje erdvėje.....	4
4. LLA dalyvavimas kuriant leidybos sektoriaus politiką.....	6
5. LLA – nacionalinių ir tarptautinių specialistų bendruomenių narė.....	12
6. LLA – nacionalinių ir tarptautinių projektų organizatorė ir dalyvė.....	12
7. LLA – Nacionalinio knygų prekyboje katalogo (NKPK) steigėja	18
8. LLA – knygos meno rėmėja	20
9. LLA – akcijos „Knygų Kalėdos“ partneris.....	21
10. LLA – Patriotų premijos konkurso steigėja ir organizatorė	21

1. LLA veikla

Lietuvos leidėjų asociacija (toliau – Asociacija, LLA) savo veiklą pradėjo 1989 m., o aktyviai veikia nuo 1993 m. LLA steigėjai – tai pirmieji asociacijos nariai. 2015 m. LLA jungė 38 narius, kuriuos sudarė ne tik akcinės bendrovės, bet ir specializuotus leidinius leidžiančios biudžetinės ir viešosios įstaigos.

Pagrindinės 2015 m. LLA veiklos kryptys buvo:

- Leidėjų bendruomenės tvirtinimas ir profesinių seminarų ir mokymų rengimas.
- Tarptautinės Vilniaus knygų mugės organizavimas.
- LLA įsteigtų nacionalinių akcijų, premijų ir konkursų organizavimas.
- Tarpinstitucinė veikla (dalyvavimas komisijose, komitetuose, susitikimų su valdžios atstovais koordinavimas, raštų/pareiškimų rengimas ir sklaida, įstatymų pataisų rengimas ir teikimas, ir t.t.).
- Bendradarbiavimas su nacionalinėmis ir tarptautinėmis asociacijomis.
- Lietuvių leidybos pristatymas ir literatūros sklaida tarptautinėse knygų mugėse.
- Nacionalinio knygų prekyboje katalogo diegimas ir optimizavimas.
- LLA veiklos sklaida LLA svetainėse www.lla.lt, www.nkpk.lt, socialinėje medijoje ir žiniasklaidoje.

2. LLA nariai

LLA narių skaičius kito. 2015 m. į LLA įstojo UAB „Didakta“ ir VšĮ „Aukso žuvis“. Iš LLA išstojo arba bendradarbiavimas nebuvo pratęstas dėl skolų 3 leidyklos UAB „Unseen Pictures“, Valstybės žinių leidykla, UAB „Mintis“:

2015 m. LLA nario mokesčiai buvo renkami už 2015 m. pagal 2014 m. leidyklų apyvartą. Mokesčiai buvo nustatyti pagal leidyklų apyvartų lentelę.

3. LLA viešoje erdvėje

LLA aktyviai viešina savo veiklą, praneša Lietuvos leidėjams aktualias naujienas, informuoja apie svarbius tyrimus, renginius, o užsienyje atstovauja Lietuvos leidėjų interesams.

Galima išskirti dvi pagrindines LLA veiklos kryptis viešoje erdvėje:

- informuoti Lietuvos leidėjus ir visuomenę apie leidybos sektoriui svarbias naujienas ir atstovauti Lietuvos leidėjams užsienyje. Svarbiausi LLA informacijos sklaidos kanalai yra oficialus Lietuvos leidėjų asociacijos tinklalapis www.lla.lt ir oficiali asociacijos [Facebook](https://www.facebook.com/lla.lt) paskyra.
- Svarbiausiems sektoriaus įvykiams rengiami BNS konferencijos ir pranešimai. Lietuvos leidėjai atstovaujami įvairių medijų laidose, duodami interviu spaudai. Ne ką mažiau svarbus LLA dalyvavimas tarptautiniuose renginiuose, kuriuose kitų šalių leidybos sektoriaus atstovai sužino ne tik Lietuvos leidėjų poziciją, bet ir Lietuvos leidybos naujienas, esamą situaciją, tendencijas ir galimybes.

LLA tinklalapis www.lla.lt.

Per 2015 m. buvo iš viso paskelbti 101 pranešimas. Kitaip sakant, po vieną pranešimą skelbiama beveik kas trečią dieną, o per savaitę skelbiami 2-3 pranešimai. Tinklalapio „Google analytics“ statistika:

Unikalūs apsilankę vartotojai	11 279
Pradėtos naujos naršymo sesijos	14 646
Iš viso peržiūrėta puslapių	28 972
Vidutinis vartotojo praleidžiamas laikas tinklalapyje	1 min. 29 sek.
Vidutiniškai atverčiama puslapių per vieną sesiją	1,98

LLA [Facebook](https://www.facebook.com/lla.lt) paskyra.

Naujai sukurta Facebook paskyra buvo 2015 m. vienas svarbiausių LLA informacijos platinimo kanalų. Šiomis dienomis beveik visi žmonės turi paskyras socialiniuose tinkluose ir tikrina juos kasdien, tad Facebook – vienas geriausių būdų pasiekti LLA tikslinę auditoriją. LLA skyrė didelį dėmesį šio informacinio kanalo tobulinimui: užsakyta reklama didinant bendruomenės narių skaičių, skelbta dar daugiau naujienų, per metus pranešimų paskelbta daugiau nei 140 (daugiau nei oficialiame www.lla.lt tinklalapyje). Remiantis „Facebook analytics“ statistika, LLA naujienos paieškoje buvo parodytos beveik 23 000 kartų. Vienas pranešimas vidutiniškai buvo parodytas 164 kartų. Būtina pažymėti, kad šis skaičius nuolat didėjo, nes metų pradžioje LLA Facebook paskyra startavo visai neturėdama sekėjų. LLA Facebook paskyra šiuo metu turi 600 sekėjų, tačiau numatoma įvairiomis akcijomis ir užsakoma reklama šią bendruomenę didinti.

BNS pranešimai ir konferencijos.

Spaudos pranešimais buvo siekiama informuoti visuomenę ir leidybos specialistus apie LLA veiklą ir svarbiausius leidybos sektoriuje vykstančius procesus. 2015 m. buvo paskelbti 5 spaudos pranešimai:

<http://sc.bns.lt/view/item.php?id=178525>

<http://sc.bns.lt/view/item.php?id=178533>

<http://sc.bns.lt/view/item.php?id=178648>

<http://sc.bns.lt/view/item.php?id=182322>

<http://sc.bns.lt/view/item.php?id=190193>

LLA televizijoje, radijuje ir spaudoje.

2015 m. LLA reprezentavo Lietuvos leidėjus televizijoje, radijuje ir spaudoje. Apie aktualias leidybos problemas ir išskirtinius įvykius LLA atstovai ne kartą bendravo su TV žinių bei spaudos žurnalistais, radijo laidų vedėjais, „Penki TV“ komanda. LLA organizuojamos tarptautinės Vilniaus knygų mugės renginius transliavo LRT ir LRT Klasika televizijos.

1. <http://www.lrt.lt/mediateka/irasas/75298>;
2. <http://alkas.lt/2015/10/19/lietuva-dalyvavo-didziausioje-ir-seniausioje-knygu-mugeje-frankfurte/>;
3. <http://verslas.lrytas.lt/rinkos-pulsas/ir-maskvos-knygu-mugei-smoge-politika-vakarai-ten-nedalyvauja.htm>;
4. <http://www.amb.lt/lt/bibliotekos-naujienos/756-lietuvos-leideju-asociacija-kviecia-i-seminara>;
5. <http://www.penki.lt/Renginiai/Atidarytas-Nacionalinis-knygu-prekyboje-katalogas-ir-portalas-visuomenei.im?id=352476&f=c>;
6. <http://www.lnb.lt/naujienos/2567-nacionaline-biblioteka-skatina-glaudesni-leideju-ir-biblioteku-bendradarbiavima>;
7. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/paskirtos-trys-patriotu-premijos.d?id=67186910>;
8. <http://124.lt/lt/kultura/item/55928-paskirtos-patriotu-premijos>;
9. <http://www.lnb.lt/naujienos/2570-ivyko-konferencija-diskusija-biblioteka-leidejui-leidejas-bibliotekai>.

4. LLA dalyvavimas kuriant leidybos sektoriaus politiką

4.1. LLA valdybos darbas

Leidybos sektoriaus politiką inicijuoja Asociacijos prezidentas, Asociacijos valdyba ir Asociacijos nariai. Sprendimus dėl Asociacijos tarpinstitucinės veiklos priima valdyba. Pagal įstatus, valdyba posėdžiauja ne rečiau kaip kartą per du mėnesius.

2012 m. balandžio 30 d. ir 2015 m. balandžio 17 d. visuotiniuose susirinkimuose išrinktos valdybos 2015 m. posėdžiavo 11 kartų.

Valdybos narys	Valdybos posėdžiai 2015 m.
----------------	----------------------------

	2015.01.06	2015.01.15	2015.03.09	2015.03.30	2015.04.07	2015.04.17	2015.05.08	2015.05.19	2015.09.14	2015.12.10	2015.12.21
Arvydas Andrijauskas	x	x	x	x	x	x	x	x	x	-	x
Danguolė Kandrotienė (valdybos narė nuo 2015.04)	-	-	-	-	-	-	x	x	-	-	x
Remigijus Jokubauskas	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Giedrė Kadžiulytė (ne valdybos narė nuo 2015.04)	x	x	x	x	x	-	-	-	-	-	-
Vytas Vincas Petrošius	x	x	x	x	x	x	-	-	x	x	x
Saulius Petrulis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Lolita Varanavičienė	x	x	x	x	x	x	-	x	x	x	x
Saulius Žukas	-	x	x	x	-	x	-	-	x	-	x

4.2 Leidėjų bendruomenės tvirtinimas

LLA siekia stiprinti leidėjų bendruomenę organizuodama leidėjų susitikimus įvairioms aktualijoms aptarti ir veiklai inicijuoti.

LLA narių ir partnerių susitikimai:

- **2015 m. vasario 28 d.** Vilniaus knygų mugėje leidėjai LLA iniciatyva susirinko mugės Literatų svetainėje įvertinti renginį ir aptarti rūpimus klausimus.
- **2015 m. balandžio 17 d.** viešbučio „Domus Maria“ Didžiojoje salėje įvyko Lietuvos leidėjų asociacijos (LLA) kasmetinis visuotinis susirinkimas. LLA sąskrydyje dalyvavo leidyklų-narių vadovai ir įgalioji asmenys bei leidėjai. Leidėjai įvertino praėjusių metų bendros veiklos rezultatus, įgyvendintus nacionalinius bei tarptautinius projektus, aptarė tarptautinės Vilniaus knygų mugės rezultatus ir dalyvavimą tarptautinėse mugėse, Knygų prekyboje katalogo kūrimo Lietuvoje tolesnius etapus, Nacionalinės skaitymo skatinimo programos iniciatyvas, kompensacinio atlyginimo už kūrinių atgaminimą asmeniniais tikslais reprografijos būdu lėšų panaudojimą ir kitas aktualias temas. Atviroje pirmojoje susirinkimo dalyje įvyko leidėjų ir Kultūros viceministro R. Jarockio bei kitų Kultūros ministerijos atstovų diskusija. Kultūros ministerijos atstovai pristatė naujausias ministerijos iniciatyvas bei veiklos planus, leidėjai pasidalino leidybos rinkos tendencijomis, išryškino esamas problemas ir galimybes. Antroje susirinkimo dalyje aptarti Lietuvos leidėjų asociacijos praėjusių metų rezultatai, LLA narių įsipareigojimų vykdymas, pristatytas naujų metų veiklos planas. Susirinkimo pabaigoje įvyko Lietuvos leidėjų asociacijos valdybos narių ir prezidento rinkimai. Į naują valdybą išrinkti šie nariai: Arvydas Andrijauskas (*UAB „AL holdingas“*), Danguolė Kandrotienė (leidykla „Terra

Publica“), Vytas Vincas Petrošius (*leidykla „Vaga“*), Lolita Varanavičienė (*leidykla „Tyto alba“*), Saulius Žukas (*leidykla „Baltos lankos“*), Remigijus Jokubauskas (*leidykla „Justitia“*), Saulius Petrusis (*leidykla „Eugrimas“*). Antrai kadencijai LLA prezidentu perrinktas Remigijus Jokubauskas (*leidykla „Justitia“*).

Daugiau apie visuotinį leidėjų susirinkimą skaitykite:

http://www.lla.lt/lt/naujienos/naujienos/pranesimas_apie_llu_visuotini_nariu_susirinkima_1

- **2015 m. birželio 9 d. LLA organizavo pirmuosius „leidėjų pusryčius“**, kuriuose dalyvavo 15 LLA leidyklų – narių atstovų. Pagrindinė aptarta susirinkimo tema buvo **knygų kainų reguliavimo reglamentavimas** arba fiksuota knygų kaina ir galimas poveikis Lietuvos knygų leidybos rinkai.

Buvo trumpai pristatyta, kas yra kainų reguliavimas ir kaip jis suprantamas. Pastebėta, kad šiuo metu nėra aišku, kaip naujo reglamentavimo iniciatoriai supranta kainų reguliavimą. Ar jie kainų reguliavimą supranta kaip fiksuotą knygų kainą, ar kaip antkainių (maržų) reguliavimą.

Daugiau skaitykite:

http://www.lla.lt/lt/naujienos/naujienos/pirmuosiuose_leideju_pusryciuose_buvo_diskutuojama_apie_knygu_kainu_reguliavima_lietuvoje.

- Spalio 27 d. Lietuvos Respublikos kultūros ministerijoje įvyko Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos organizuota konferencija-diskusija „Biblioteka – leidėjui, leidėjas – bibliotekai“, kurioje dalyvavo Lietuvos bibliotekininkai, leidėjai, Kultūros ministerijos atstovai ir knygų platintojai. Konferencijoje-diskusijoje „Biblioteka – leidėjui, leidėjas – bibliotekai“ leidėjų interesams atstovavo Lietuvos leidėjų asociacijos prezidentas Remigijus Jokubauskas.

Daugiau skaitykite: <http://www.lnb.lt/naujienos/2570-ivyko-konferencija-diskusija-biblioteka-leidejui-leidejas-bibliotekai>.

4.3 Dalyvavimas darbo grupėse dėl leidybos sektoriaus plėtros sąlygų gerinimo ir iniciatyvos gerinant Lietuvos leidybos sąlygas.

LLA stebi valstybės institucijų pranešimus dėl inicijuojamų įstatymų pakeitimų projektų ir informuoja leidėjus apie galimus knygų leidybos sektoriui įtaką darančius įstatymų pakeitimus, organizuoja ir koordinuoja lobistinę veiklą. Pagrindiniai įstatymai, kurie daro įtaką knygų leidybos sektoriui yra LR pridėtinės vertės mokesčio įstatymas, LR autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas, LR bibliotekų įstatymas, LR Švietimo įstatymas, taip pat įstatymai, reglamentuojantys SODROS ir GPM mokesčius. Raštus, pasiūlymus, įstatymų pakeitimų projektus rengia LLA administracija

suderinus su valdyba bei bendradarbiaudama su leidėjais. Tačiau pažymėtina, kad trūksta profesionalių teisininkų konsultacijų dėl lėšų trūkumo.

4.4 Pranešimai tarptautinėse konferencijose

Spalio 8–9 dienomis Vilniuje vyko tarptautinė konferencija „Vaikų ir jaunimo skaitymas kaip iššūkis XXI amžiuje: bibliotekos socialiniams pokyčiams 2015“, kurią surengė Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka (LNB) su Švedijos institutu ir Švedijos Karalystės ambasada Lietuvoje. Dviejų dalių konferencijoje patirtimi dalijosi leidėjai, rašytojai, bibliotekininkai, skaitymo skatinimo programų ekspertai bei kiti specialistai iš Lietuvos ir Švedijos.

Konferencijoje apie iššūkius vaikų literatūros leidybai pranešimą skaitė Aida V. Dobkevičiūtė.

Birželio 11-13 d. Florencijoje (Italija) vyko tarptautinėje diskusija akcentuojant teisėto literatūros turinio skaitmeninimo ir sklaidos problematiką kalbų įvairovės išlikimo kontekste. Aida V. Dobkevičiūtė parengė ir pristatė pranešimą „Kalba kaip problema: literatūrinio turinio skaitmeninimas ir platinimas mažų kalbų šalyse“. Konferencijoje sukaupta Lietuvos leidybos sektoriui aktuali informacija, aktyviai bendradarbiauta ir diskutuota su konferencijos dalyviais, surengtas seminaras leidybos specialistams rugsėjo mėnesį Vilniuje.

LLA pagal kvietimą deleguoja valstybės institucijų įsteigtiems komitetams ir taryboms Asociacijos valdybos narius ir asocijuotų leidyklų vadovus atstovauti leidėjų interesus.

- **Lietuvos autorių teisių ir gretutinių teisių taryboje** prie LR Kultūros ministerijos leidėjų interesams atstovauja LLA prezidentas Remigijus Jokubauskas.
- **Literatūros taryboje** prie LR Kultūros ministerijos leidėjų interesams atstovauja LLA valdybos narys Saulius Žukas.
- **Aukštojo mokslo taryboje** prie LR Švietimo ir mokslo ministerijos leidėjų interesams atstovauja LLA valdybos narys Saulius Žukas.
- **Tarptautinės Vilniaus knygų mugės Kultūrinės programos rengimo darbo grupėje** dirba LLA valdybos nariai ir atstovai Lolita Varanavičienė, Giedrė Kadžiulytė, Arvydas Andrijauskas, LLA narys Gytis Vaškėlis, LLA vykd. direktorė Aida V. Dobkevičiūtė.
- **Darbo grupėje dėl Lietuvos kaip garbės viešnios dalyvavimo tarptautinėje Leipcigo knygų mugėje 2017 m.** dirba LLA valdybos narys Saulius Žukas, LLA vykd. direktorė Aida V. Dobkevičiūtė.
- **Darbo grupėje dėl Lietuvos kaip garbės viešnios dalyvavimo tarptautinėje Londono knygų mugėje 2018 m.** dirba LLA valdybos nariai Arvydas Andrijauskas ir Lolita Varanavičienė, LLA vykd. direktorė Aida V. Dobkevičiūtė.
- **LLA darbo grupėje dėl leidinių platinimo klausimų** dirbo LLA valdybos nariai Saulius Petrusis, Arvydas Andrijauskas, Vytas V. Petrošius, LLA vykd. direktorė Aida V.

Dobkevičiūtė.

- LLA delegavo LLA valdybos narį Arvydą Andrijauską į **Bibliotekų metų darbo grupę**.

4.3.1. LLA iniciatyva dėl vadovėlių aprūpinimo sistemos tobulinimo Lietuvoje

2015 m. sausio mėnesį Švietimo ir mokslo ministras Dainius Pavalkis ir ministerijos specialistai buvo susitikę su vadovėlių leidėjais ir Lietuvos leidėjų asociacijos atstovais dėl vadovėlių aprūpinimo sistemos tobulinimo Lietuvoje. Buvo nuspręsta tęsti susitikimus ir bendradarbiavimą gerinant mokyklų aprūpinimą vadovėliais. Reguliariai vykstančiuose susitikimuose leidėjai ir LLA atstovai ieško būdų bendradarbiauti tobulinant vadovėlių aprūpinimo sistemą.

4.3.2. LLA iniciatyva dėl knygų privalomųjų egzempliorių bibliotekoms teikimo tvarkos

LR kultūros ministerija inicijuoja tvarkos dėl dokumentų, taip pat knygų, periodinių leidinių, e-knygų ir e-leidinių privalomųjų egzempliorių skaičiaus ir jų perdavimo bibliotekoms pakeitimus. Tai susiję su e-leidyba ir augančiu e-knygų bei e-leidinių skaičiumi. Keičiamos tvarkos tikslas yra reglamentuoti ir įteisinti kūrinių, leidžiamų ir platinamų e-formatu, archyvavimą ir saugojimą.

Tačiau privalomųjų spausdintų ir e-formato knygų (ir leidinių) egzempliorių viešasis prieinamumas bibliotekose prieštarauja autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymui. Jei autoriai ar autorių teisių turėtojai neduoda bibliotekoms leidimo, knygos ar leidiniai turėtų būti tik saugomi. Skaitytojams išduodamos knygos yra tos, kurias bibliotekos įsigyja.

4.3.3. LLA iniciatyva stiprinti leidėjų bendruomenę. 2015 m. vasario 17 d. trečius metus iš eilės Vilniaus knygų mugėje leidėjai LLA iniciatyva susirinko mugės *Literatų svetainėje* įvertinti renginį ir aptarti rūpimus klausimus.

4.3.4. LLA iniciatyva bendradarbiauti su Europos leidėjų federacija dėl Europos literatūros premijos (EUPL, <http://www.euprizeliterature.eu/>) skyrimo lietuvių autoriui ir jo kūrinių sklaidos. 2015 m. premijų teikimo „ratas“ buvo pradėtas iš naujo. Lietuva trečią kartą apdovanojimui nominavo kūrėją, kurį rinko komisija prie Lietuvos rašytojų sąjungos. LLA skiria atstovą į komisiją. EUPL buvo skirta Undinei Radzevičiūtei, visi laureatai buvo paskelbti Londono knygų mugėje balandžio mėnesį. Premijos įteiktos birželio mėnesį Briuselyje (laureatui skiriama 5 000 EUR premija ir dar viena nemažiau svarbi dovana – pirmenybė gauti knygų vertimo finansavimą pagal ES programą „Kultūra“). 2009 m. EUPL buvo skirta Laurai Sintijai Černiauskaitei, 2012 m. – Giedrai Radvilavičiūtei.

EUPL gali gauti rašytojai iš 37 ES programoje „Kultūra“ dalyvaujančių šalių (27 ES valstybės narės, Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Kroatija, Islandija, Lichtenšteinas, buvusios Jugoslavijos Respublikos šalys, Makedonija, Juodkalnija, Norvegija, Serbija, Turkija). Kiekvienais metais

trečdalyje šių šalių suburiamos nacionalinės komisijos, kurios nominuoja premijos vertus autorius. Taip visos dalyvaujančios šalys kas trejus metus gali pasiūlyti savo atstovus. Pirmą kartą premijos buvo įteiktos 2009 m. Premiją remia Europos Komisija, organizuoja Europos leidėjų federacija, Europos rašytojų sąjunga ir Europos knygų platintojų federacija.

4.3.5. LLA iniciatyva aiškintis knygų kainų reguliavimo mechanizmus ES šalyse.

Norvegijos leidėjų asociacijos iniciatyva, prie Europos leidėjų federacijos susibūrė Europos šalių leidėjų asociacijų grupė, kurios tikslas yra įvertinti fiksuotos knygų kainos reguliavimą kaip literatūros ir kalbos strategijos politikos elemento svarbą.

Kovo 4-5 d. Osle vyko seminarai ir diskusijos, kuriuose dalyvavo 70 atstovų iš 15 šalių. Renginio dalyviai atstovavo leidėjų ir knygų platintojų bei prekybininkų asociacijas, akademinę bendruomenę, valdžios institucijas ir žiniasklaidą. Norvegijos leidėjų asociacija pristatė Oslo universitete atliktą tyrimą „Knygos – kokia kaina? Pranešimas apie leidybos industrijos politines priemones Europoje“, kuriame mokslininkai pažymėjo tolimesnių skirtingų fiksuotų knygų kainų sistemų tyrimų poreikį.

Pagrindinė renginio iniciatyva buvo vystyti tolesnį bendradarbiavimą: nuolat atnaujinti informaciją apie esančią situaciją skirtingose šalyse, pranešti apie atliktus naujausius tyrimus ir pateikti naujas tyrimų iniciatyvas bei sudaryti geras sąlygas informacijos mainams.

Todėl Lietuvos leidėjų asociacija rengė ir teikė paraiškas tokių seminarų Vilniuje daliniam finansavimui, įvairių šalių teisės aktų vertimams, teisinėms konsultacijoms ir patirties mainams. Seminaruose Osle LLA atstovavo LLA valdybos narys Arvydas Andrijauskas ir LLA vykd. direktorė Aida V. Dobkevičiūtė.

4.4 Kompensacinio atlyginimo už kūrinių atgaminimą asmeniniais tikslais reprografijos būdu teikimas ir lėšų panaudojimas.

Pagal LR Vyriausybės 2002 m. vasario 6 d. nutarimo Nr. 181 17 p., LATGA-A leidėjams tenkančią autorinio atlyginimo už kūrinių atgaminimą reprografijos būdu dalį pervesdavo LLA. Nuo 2012 m. buvo keičiamas LR Vyriausybės nutarimas „Dėl kompensacinio atlyginimo už kūrinių atgaminimą asmeniniais tikslais reprografijos būdu surinkimo, paskirstymo, mokėjimo ir gražinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kuris reglamentuoja kompensacinio atlyginimo už kūrinių atgaminimą asmeniniais tikslais reprografijos būdu surinkimą, paskirstymą, mokėjimo ir gražinimo tvarką. Tai padarė įtaką Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo pakeitimams ir 201 straipsnio ir 3 dalyse numatytam atlygiui leidėjams už atgaminimą nekomerciniais tikslais.

LLA, visuotinio narių susirinkimo sprendimu, kasmet teikia paraišką dėl kompensacinio atlyginimo. Tačiau nauja rinkliavos ir paskirstymo tvarka nebuvo patvirtinta, o nuo surenkamų mokesčių 25 proc. atitenka Kultūros ministerijos projektų finansavimo programai bei didžioji dalis surenkamų mokesčių turi būti gražinta visoms įrangą pirkusioms biudžetinėms įstaigoms, kurios daugiausiai tokią įrangą ir

perka. LATGA neišmokėjo LLA kompensacinio atlyginimo už 2015 metus. Pirmoji išmoka LLA pasiekė tik 2016 metų pradžioje.

LATGA surenkami mokesčiai neprilygsta AGATA surenkamiems ir dėl to leidėjai neįaučia apčiuopiamos naudos.

LATGA išmokėjo LLA:

2015 m. – neišmokėta, 2014 m. – 20834 Lt, 2013 m. – 6 024,25 Lt, 2012 m. – 11 120,44 Lt, 2011 m. – 6 597,22 Lt, 2010 m. – 9 220,74 Lt, 2009 m. – 8 875 Lt, 2008 m. – 10 250 Lt, 2007 m. – 7 462,18 Lt, 2006 m. – 13 046,12 Lt, 2005 m. – 9 901,94 Lt.

5. LLA – nacionalinių ir tarptautinių specialistų bendruomenių narė

Europos leidėjų federacija (Federation of European Publishers, FEP). LLA yra FEP narė ir moka kasmetinius nario mokesčius, aktyviai dalyvauja tarptautinių leidėjų bendruomenių veikloje.

FEP yra nekomercinė skėtinio tipo asociacija vienijanti 26 nacionalines Europos knygų leidėjų asociacijas. Federacija buvo įsteigta 1967 m. ir daugiausiai orientuojasi į knygų leidėjų teisių gynimą ir atstovavimą juridiniame lygmenyje. Svarbi ir patariamoji FEP funkcija: narėms teikiama konsultacija autorinių teisių ir kitais aktualiais klausimais. Į FEP gali būti priimta tik viena konkrečios šalies nacionalinė asociacija. Lietuvą atstovauja LLA.

LLA teikia kasmetines ataskaitas tarptautinėms organizacijoms, pagal galimybes LLA atstovai dalyvauja ataskaitiniuose ir rinkiminiuose susirinkimuose. 2015 m. FEP sąskrydžiuose Vienoje, Frankfurte (knygų mugėje) dalyvavo LLA vykd. direktorė Aida V. Dobkevičiūtė.

Daugiau skaitykite: <http://fep-fee.eu/>

Nacionalinės kūrybinių ir kultūrinių industrijų asociacija (KIKAS). Kūrybinės ir kultūrinės industrijos yra sektorius, turintis palankias savybes jungimuisi į uždarus kūrybinius branduolius: KI subjektas yra maža, lanksti, gerus specialistus turinti ir aukštą pridėtinę vertę kurianti inovatyvi įmonė, intensyviai nudojanti naujas technologijas ir skatinanti inovacijų kūrimą. Slėniai, mokslo ir technologijų parkai – tai galimybė ne tik kūrybiniams verslams įsijungti į jungtinių kompetencijos centrų veiklą, bet ir suteikia galimybę jau veikiantiems mokslo ir verslo bendradarbiavimo dariniams vertės kūrimo grandinę papildyti nauju kūrybiniu požiūriu.

Mokėdama metinį KIKAS mokesčių, LLA sudaro galimybes leidėjams dalyvauti ir KIKAS organizuojamuose renginiuose. LLA vykd. direktorė Aida V. Dobkevičiūtė 2013 m. išrinkta asociacijos valdybos nare.

Daugiau skaitykite: <http://www.kikas.lt/lt>

6. LLA – nacionalinių ir tarptautinių projektų organizatorė ir dalyvė

2015 m. buvo dalinai finansuoti šie LLA lietuvių literatūros ir leidybos sklaidos, autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugos programų projektai:

- Kultūros taryba skyrė 20 000 Eur Literatūros projektui „Lietuvos literatūros, knygos meno ir leidybos sklaida tarptautinėse knygų mugėse ir specialistų renginiuose“.
- Kultūros taryba skyrė 10 800 Eur Literatūros projektui „Lietuvos leidybos sektoriaus atstovavimas gerinant knygų platinimo ir prieinamumo sistemą Lietuvoje ir ES šalyse bendradarbiaujant su tarptautinėmis organizacijomis“.
- Kultūros taryba skyrė 8 000 Eur Lietuvos kultūros ir kūrybinių industrijų plėtros projektui „Literatūrinio turinio skaitmeninimas ir sklaida perkrautų medijų amžiuje“.
- Kultūros ministerija skyrė 54 176 Eur Kūrybinės veiklos, autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugos programos projektui „Nacionalinio knygų prekyboje katalogo (NKPK) ir duomenų bazės optimizavimas, prieinamumas ir panaudojimas teisėto turinio sklaidai“. Šio projekto finansavimas 54 176 Eur buvo gautas 2014m. Dalis lėšų (33 297 Eur) buvo panaudota 2014m., o 2014 m. gruodžio 31d. nepanaudotų lėšų likutis 20 879 Eur persikėlė į 2015 m. Galutinai projektas „NKPK“ baigtas 2015m. gruodžio 31d.
- Krašto apsaugos ministerija skyrė 2 400 Eur projektui „Patriotinio ir pilietinio turinio knygų populiarinimas ir sklaida“.

Finansavimas nesuteiktas LLA projektui:

- Kultūros taryba nefinansavo LLA projekto „Lietuvos knygų leidybos specialistų kvalifikacijos kėlimas bendradarbiaujant su tarptautiniu Oksfordo Brookeso universiteto leidybos studijų centru“.
- Projektui „Book Piracy Impact on Creativity: perspectives of content diversity in EU (BPIC)“ (ES programa OHIM (OFFICE FOR HARMONIZATION IN THE INTERNAL MARKET));

Laukiama atsakymo dėl finansavimo:

- Projektui „European bibliodiversity through promotion of small and independent publishers (EUBINET)“ (ES programa CREATIVE CULTURE).

Visi 2015 m. paremti LLA projektai įvykdyti pagal sutartyse numatytus tikslus, uždavinius ir terminus, už skirtas lėšas atsiskaityta.

6.1 LLA – Lietuvos stendo tarptautinėje Frankfurto knygų mugėje organizatorė

Kiekvienais metais leidėjai tikisi ir ieško galimybių deramai pristatyti Lietuvą per lietuvišką knygą svarbiausioje tarptautinėje Frankfurto knygų mugėje ir kituose tarptautiniuose renginiuose. Frankfurto knygų mugė yra komercinė paroda, orientuota į dalyvius ir renginius specialistams, kurios ištakos siekia net XV a. 2015 m. mugėje apsilankė 270 000 žmonių, plotas siekė 180 000 kv. m., kuriuose įsikūrė daugiau nei 7 100 dalyvių iš 106 šalių. Per 5 dienas įvyko daugiau nei 4 000 įvairių

renginių, paskaitų, verslo susitikimų. LLA organizavo nacionalinį stendą, stendo darbo grupę, taip pat dalyvavo FEP ir IPA organizuojamuose seminaruose, renginiuose bei specialistų posėdžiuose.

2015 m. Kultūros taryba skyrė 20 000 eurų projektui „Lietuvos literatūros, knygos meno ir leidybos sklaida tarptautinėse knygų mugėse ir specialistų renginiuose“.

2015 m. VšĮ „Versli Lietuva“ dėl pasikeitusių programų ir ko-finansavimo taisyklių neparėmė leidėjų dalyvavimo Frankfurto knygų mugėje.

Su gerokai sumenkusiu biudžetu (2014 m. buvo gauta 180 000 Lt) LLA organizavo gerokai mažesni 12 kv/m stendą, kurio paskirtis buvo daugiau informacinė, nei prezentacinė. Lyginant su kaimyninių ir panašaus dydžio valstybių nacionaliniais stendais, Lietuvos organizuojamas stendas buvo mažiausias.

LLA įgyvendinti uždaviniai tarptautinėje Frankfurto knygų mugėje:

- Surinkta ir pristatyta informatyvi, plačiai Lietuvos istoriją, kalbą, literatūrą, švietimą, mokslą, knygos meną pristatančią knygų kolekcija;
- Organizuotas ir koordinuotas Frankfurto stendo ploto užsakymas, įrangos nuoma, stendo bei knygų kolekcijos transportavimas;
- Suformuota ir koordinuota profesionali darbo grupė;
- Suorganizuoti leidybos specialistų darbo grupės kelionė ir apgyvendinimas;
- Pristatytos Lietuvos 2014 m. Knygos meno konkurso knygos-laureatės į tarptautinį Knygos meno konkursą;
- Stende organizuoti susitikimai, vaišės, išsiųsti parengti kvietimai;
- Pavišinti Lietuvos nacionalinio stendo Frankfurto knygų mugėje pasiekimai;
- Atstovauta Europos leidėjų asociacijos (FEP) renginiuose su Europos komisijos nariais.

Kaip viena iš tarptautinės Vilniaus knygų mugės organizatorių, LLA viešino Vilniaus knygų mugę stende bei susitikimuose su užsienio kolegomis.

Daugiau apie mugę skaitykite: http://buchmesse.de/images/fbm/dokumente-ua-pdfs/2015/factsfiguresenglisch_51496.pdf

6.2 Seminaras dėl knygų kainų reguliavimo įtakos knygų leidybai, platinimui ir tradicinių knygynų išlikimui

2015 m. rugsėjo 7 d. suorganizuotas seminaras Vilniuje dėl fiksuotų knygų kainų reglamentavimo ES. LLA siekia įvertinti knygų platinimo ir prieinamumo sistemas bei jų teisinį reglamentavimą Vokietijoje, Austrijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Slovėnijoje, kuris remiasi skirtingais fiksuotų knygų kainų mechanizmais, bei Norvegijoje, Belgijoje ir Portugalijoje rengiamais tokio sureguliuojamo teisės aktais. LLA bendradarbiauja su Europos leidėjų federacija (FEP), Europos knygų platintojų asociacija, ES ir EB šalių leidėjų asociacijomis kad pasiektų tikslus. Šiandien knygų prekyba atsidūrė stipraus poveikio zonoje, kur ją itin veikia mažmeninės prekybos internetu augimas, o tai daro įtaką

mažų šalių knygų rinkoms, leidybai ES mažų šalių kalbomis, bei individualių knygynų išlikimui.

LLA (Lietuvos leidybų asociacija) organizuotas seminaras buvo skirtas Lietuvos leidybos specialistams ir su leidyba susijusiems žmonėms.

Seminare diskutuota apie fiksuotos knygų kainos įtaką leidybos sektoriui įvairiose pasaulio šalyse, galimus šios sistemos privalumus ir grėsmes. Seminare dalyvavo pranešėjai iš visos Europos, pristatoma kitų šalių patirtis, taip pat pristatyti į lietuvių kalbą išversti fiksuotos knygų kainos teisės aktai, aptartos teisinės galimybės pritaikyti fiksuotą knygų kainą Lietuvoje. Svarbi seminaro dalis buvo diskusija, kurios metu buvo atsakyta į Lietuvos leidėjams kilusius aktualiausius klausimus.

Seminare ir diskusijoje „Fiksuotos knygų kainos reguliavimas Europos šalyse: tarptautinė praktika ir teisinis reglamentavimas“ pranešimus skaitė tokie specialistai kaip Martijn David (Olandija), Fran Dubruille (Belgija), Carlo Van Baelen (Belgija), Kristenn Einarsson (Norvegija), Kristina Matvejenkaitė (Lietuva), Henrique Mota (Portugalija), Jessica Saenger (Vokietija). Renginį moderavo Aida V. Dobkevičiūtė (LLA vykdomoji direktorė). Renginys vyko A. Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje lietuvių ir anglų kalbomis, buvo atliekamas sinchroninis vertimas.

Visa renginio programa, išsami informacija apie pranešėjus, jų pristatymai: http://www.lla.lt/lt/naujienos/naujienos/seminare_ir_diskusijoje_bus_aptarti_pasauline_fiksuotos_knygu_kainos_patirtis_ir_galimybes_lietuvoje

6.3 Seminaras „Leidyba ir sklaida perkrautų medijų amžiuje: iššūkiai ir įžvalgos“

2015 m. rugpjūčio 20 d. buvo organizuotas seminaras Vilniuje „Leidyba ir sklaida perkrautų medijų amžiuje: iššūkiai ir įžvalgos“.

LLA renka duomenis apie mažų kalbų šalių knygų leidybos specifiką ir siekia įvardinti sėkmingus besikeičiančios rinkos verslo modelius, kurie efektyviai paskatintų teisėtą literatūrinio turinio skaitmeninimą ir sklaidą. Seminare LLA sudarė sąlygas specialistams ne tik viešinti mažų kalbų šalių literatūros skaitmeninimo ir sklaidos aktualijas ir problemas, bet ir pakvietė tarptautinius lektorius. Leidybos specialistai iš Lietuvos ir užsienio diskutavo kaip tobulėja ir keičiasi šiandieninės medijos bei ką daryti leidėjams, kad žengtų koją su naujausiomis technologijomis. Pranešimus skaitė tokie savo sričių specialistai kaip Dainius Blynas (Lietuva), Nick Canty (UK), Nathan Hull (UK, Danija), Valentin Negoita (Rumunija), Frank Salliau (Belgija). Renginį moderavo Aida V. Dobkevičiūtė (LLA vykdomoji direktorė), renginys anglų kalba vyko A. Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje.

Išsami informacija su renginio programa ir pranešėjų aprašymais:

http://www.lla.lt/lt/naujienos/naujienos/rugpjucio_20_d_diskutuosime_apie_leidyba_ir_jos_sklaida_perkrautu_mediju_amziuje

6.4. Seminaras dėl Nacionalinio knygų prekyboje katalogo (NKPK) naudojimo

2015 m. spalio 1 d. LLA konferencijoje pristatė **Lietuvos Nacionalinį knygų prekyboje katalogą (NKPK) ir NKPK portalą visuomenei**. Renginyje užsienio specialistai dalinosi patirtimi apie knygų prekyboje katalogų teikiamas paslaugas ir pridėtinę vertę knygų leidybos rinkos dalyviams. Taip pat kalbėta apie NKPK veikimo principus, ateities iššūkius, galimybes bei jo naudą leidėjams, knygų platintojams, bibliotekoms ir skaitytojams.

Konferencijoje pranešimus skaitė Lietuvos ir užsienio leidybos specialistai Aistė Akstinienė, Costis Akritidis, Graham Bell, Mantas Civilka, Tine Philips, Ronald Schild.

Renginys vyko A. Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje, renginį moderavo Aida V. Dobkevičiūtė (LLA vykdomoji direktorė). Renginys vyko lietuvių ir anglų kalbomis, buvo atliekamas sinchroninis vertimas.

LLA administruojamas NKPK – įrankis saugoti intelektinės nuosavybės sektorių nuo pažeidimų, skatinti lietuviškų knygų sklaidą Lietuvoje ir užsienyje, kurti ir diegti antipiratinės programos, sudaryti lygias konkurencines sąlygas knygų reklamai ir prieinamumui įvairiose knygų platinimo platformose ir tinkluose. NKPK portalas visuomenei – informacinė svetainė skaitytojams ir knygų leidybos specialistams, kurioje LLA teiks naujienas apie renginius, kūrėjus ir knygas.

NKPK pristatytas kaip knygos informacijos centras, kuriame: 1) teikiama informacija apie visas knygas, kurios yra prekyboje ir kaupiama informacija apie knygas, kurių nebėra prekyboje; 2) sudarytos sąlygos sukurti (ar pritaikyti/licencijuoti) antipiratinę programą naudojant NKPK duomenų bazę; 3) teikiama reikalinga operatyvi informacija apie knygos statusą, autorių teisių subjektą, leidėją, įsigijimą, rekomenduojamą kainą, taip pat knygos pakartotinių leidimų tikslūs ir naujausi duomenys; 4) sudarytos sąlygos elektroniniams užsakymams ir duomenų valdymui; 5) teikiama reikalinga knygos sklaidai ir populiarinimui informacija apie kūrėjus, recenzijas, straipsnius ir t.t.; 6) sudaryta galimybė skatinti jau išleistų knygų ir naujienų pardavimus; 7) sudaryta galimybė skatinti knygų eksportą; 8) sudarytos sąlygos palengvinti elektroninių knygynų darbą; 9) sudarytos sąlygos taupyti lėšas ir laiką (mažoms leidykloms ir autoriams reklamoje ir rinkodaroje), bei parduoti daugiau knygų.

Išsami informacija apie renginį, programa bei pranešėjų aprašymai:

http://www.lla.lt/lt/naujienos/naujienos/kvieciame_dalyvauti_konferencijoje_nacionalinis_knygu_prekyboje_katalogas_nkpk_informacijos_tiltas_tarp_verslo_ir_kulturos

6.5. Nacionalinė skaitymo skatinimo akcija „Lietuva skaito!“

Lietuvos leidėjų asociacija 2015 metais parodė iniciatyvą sujungti leidybos sektoriaus dalyvius (leidėjai, knygynai, autoriai ir kt.) į vieną komandą ir sugrąžinti vaikus, jaunimą ir suaugusius prie knygos. Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienos proga gegužės 7 d. buvo suorganizuota nacionalinė skaitymo skatinimo akcija „Lietuva skaito!“, kurios rezultatai parodė, kad tokio tipo

akcija yra naudinga, reikalinga ir įdomi visuomenei. Aštuoniuose Lietuvos miestuose 27-iuose knygynuose savo literatūrą skaitė 29 autoriai, viešose erdvėse buvo leidžiami literatūros skaitymo įrašai, vyko netikėti aktorių skaitymai kavinėse, koncertai, organizuotas protmūšis. Knygų mylėtojai aktyviai domėjosi ar jų mieste vyks akcijos renginiai, kai kuriuose knygynuose netilpo visi norintys. Didelį dėmesį akcijai parodė ir žiniasklaida – renginiai buvo transliuojami per televiziją, internete pasirodė net 19 pranešimų apie akciją.

LLA be papildomo finansavimo vykdė bendrą akcijos sklaidą, organizavo ir koordinavo kultūrinę programą. Su partnerių pagalba buvo sukurtas akcijos prekinis ženklas, sukurti ir atspausdinti akcijos skirtukai, plakatai, vykdytas jų platinimas per partnerius: knygynus, leidėjus, kavines ir t.t. Žinia apie akciją buvo skelbiama per visų partnerių turimus kanalus (interneto portalai, TV laidos, laikraščiai, radijas ir t.t.), LLA kanalus (www.lla.lt; www.nkpk.lt; Facebook paskyra; LLA renginiai).

LLA tikslas – panaudojus sukauptą patirtį ir sujungus lojalius partnerius, skaitymo skatinimo akciją „Lietuva skaito!“ padaryti kasmetinę. Šios akcijos skiriamasis bruožas yra ta pati renginio data – gegužės 7 d., Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos diena. Šia proga visą dieną vyksiančiuose renginiuose buvo skatinamas skaitymas ir domėjimasis literatūra.

Akcijos informaciniai rėmėjai: LRT KULTŪRA; LRT.LT; 15min.lt; „Penki TV“; „Laisvoji banga“.

Akcijos rėmėjai: spaustuvė „BALTO print“; „Mediniai-atvirukai.lt“; „Burbulio vyninė“; parduotuvių tinklas „Skonis ir kvapas“; knygynas „Mint Vinetu“; VšĮ „Vilniaus miesto parkai“; kavinė-parduotuvė „Sarkozy“; „Protų kovos“; restoranas „Floor“, Vilniaus turizmo informacijos centras ir konferencijų biuras.

6.6. LLA – tarptautinių projektų partnerė

Projekto „Technologijos ir inovacijos išmaniajai leidybai“ (Technology and Innovation for Smart Publishing, TISP) partnere LLA tapo 2013 m. TISP siekia sudaryti palankias sąlygas skatinti leidybos ir IT sektorių bendradarbiavimą, galimybes įvertinti leidybos sektoriui skirtus inovatyvius įrankius ir technologijas, dalinantis idėjomis ir patirtimi.

Pagrindiniai TISP tikslai yra 1) skatinti inovacijas leidybos ir IT sektoriuose, pasitelkiant idėjų bei žinių dalijimąsi, rinkos tendencijų analizę bei analizuojant egzistuojančių verslo atvejų pavyzdžius; 2) rėmimo politikos atnaujinimas nacionaliniame bei europiniame lygmenyse, pateikiant politines rekomendacijas, kurios bus nuodugniai parengtos bendradarbiaujant dviem verslo industrijoms.

2015 m. įvyko šeši projekto partnerių susitikimai. LLA atstovai dalyvavo keturiuose susitikimuose:

1) balandžio 14-16 d. 2015 m. tarptautinėje Londono knygų mugėje vyko projekto partnerių susitikimas; 2) birželio 11 d. mėnesį vyko antrasis Europos platintojų susitikimas, kurio metu vyko trečiasis TISP partnerių susitikimas; 2) spalio 14-18 d. tarptautinėje Frankfurto knygų mugėje vyko ketvirtasis projekto partnerių susitikimas; 3) gruodžio 1-3 dienomis vyko TISP konsorciumas Madride (FICOD renginys). Projekto įgyvendinimo trukmė – 36 mėn. Projektas baigėsi 2015.12.31.

7. LLA – Nacionalinio knygų prekyboje katalogo (NKPK) steigėja

LLA kūrė Nacionalinį knygų prekyboje katalogą ir duomenų bazę Lietuvoje. NKPK – tai įrankis intelektinės nuosavybės apsaugai, skatinti lietuviškų knygų sklaidą Lietuvoje ir užsienyje, kurti ir diegti antipiratinės programos, sudaryti lygias konkurencines sąlygas knygų reklamai ir prieinamumui įvairiose knygų platinimo platformose. NKPK – tai tarptautinius standartus atitinkanti Lietuvos Nacionalinio knygų prekyboje katalogo duomenų bazė, kuri sukurta siekiant teikti knygų leidybos sektoriui efektyvias ir daugiav funkcines pridėtinės vertės paslaugas skaitmeninimo, kovos su piratavimu, efektyvios knygų sklaidos ir lygios konkurencijos prekyboje kontekste.

NKPK ir duomenų bazės kūrimas Lietuvoje yra ne komercinis projektas ir jo administravimas bei valdymas priklauso LLA. NKPK išlaikomas ir duomenų bazė kuriama tik iš LLA lėšų bei per Asociaciją pritraukiamų privačių investicijų ar finansavimo pagal projektines veiklas.

2015 m. LLA užbaigė NKPK ir duomenų bazės kūrimą bei sėkmingai atsiskaitė už projektą. NKPK yra knygos informacijos centras, kuriame: teikiama informacija apie visas knygas, kurios yra prekyboje, ir kaupiama informacija apie knygas, kurių nebėra prekyboje; siekiama sukurti (ar pritaikyti/licencijuoti) antipiratinę programą naudojant NKPK duomenų bazę; siekiamą teikti operatyvią informaciją apie knygos statusą, autorių teisių subjektą, leidėją, įsigijimą, rekomenduojamą kainą, taip pat knygos pakartotinių leidimų tikslūs ir naujausi duomenys; siekiama sudaryti sąlygas elektroniniams užsakymams ir duomenų valdymui; sudaryti sąlygas palengvinti elektroninių knygynų darbą; sudaryti sąlygas taupyti lėšas ir laiką (mažoms leidykloms ir autoriams reklamoje ir rinkodaroje), bei parduoti daugiau knygų.

2015 m. įgyvendinti LLA uždaviniai:

- 1) Optimizuotas NKPK programinės įrangos funkcionalumas;
- 2) Sukurta išsami ir komerciškai patraukli NKPK duomenų bazė;
- 3) Apmokytos dvi pagrindinės teminės žmonių grupės: duomenų tiekėjai (teisinio turinio turėtojai – autoriai, vertėjai, leidėjai) ir duomenų naudotojai (el. knygynai, bibliotekos, knygų platintojai, teisėto skaitmeninio turinio platintojai, kolektyvinio administravimo institucijos ir kiti interesantai) kaip naudotis NKPK ir duomenų baze;
- 4) Sukurtas NKPK portalas www.nkpk.lt visuomenei;
- 5) Suformuluoti reikalavimai antipiratinės programos sukūrimui ir diegimui. 2016 m. tikslas - atlikti piratinio turinio stebėseną naudojant NKPK duomenų bazę, įvertinti atliekamos stebėsenos efektyvumą kovojant su piratavimu;
- 6) Organizuota konferencija apie NKPK ir duomenų bazės naudojimo galimybes ir tarptautinės praktikos geruosius pavyzdžius.

NKPK diegimo 2015 m. rezultatai:

1. Sukurta funkcionali NKPK platforma. Į ją galima įkelti informaciją apie leidinius, rūšiuoti

leidinius, naršyti ieškant reikiamos informacijos. Visa platforma gali naudotis trijų skirtingų tipų vartotojai: leidėjai, bibliotekos bei platintojai. Šiuo metu platforma paruošta naudojimui ir pradėtas vykdyti naujas LLA projektas, leisiantis dar praplėsti sukurtos platformos funkcionalumą. Pagrindiniai 2016 m. tikslai – didinti turinio apimtį bei integruoti NKPK ir duomenų bazės funkcijas į NKPK portalą visuomenei.

2. Sukurtas NKPK portalas www.nkpk.lt visuomenei. Šiame portale žmonės gali ne tik sužinoti naujienas apie naujausias knygas, renginius, autorius, bet ir turi galimybę bendrauti forumuose, matyti nuorodas į įdomiausius Lietuvos knygų blogus. 8. LLA – tarptautinės Vilniaus knygų mugės organizatorė

2015 m. Vilniaus knygų mugės faktai ir skaičiai.

Vilniaus knygų mugė pradėta rengti 2000 m. ir 2015 m. mugė buvo 16-oji. Tarptautinė Vilniaus knygų mugė yra didžiausia knygų mugė Baltijos šalyse. Nuo 2006 m. įtraukiama į pasauliję žinomiausių knygų mugių sąrašą bei tvarkaraštį (skelbiamą Frankfurto knygų mugės tinklalapyje), turinti fiksuotą datą – vasario mėn. pabaiga. Tai viena populiariausių ir labiausiai lankomų LITEXPO centre vykstančių ir rengiamų parodų, didžiausia pagal lankytojų ir renginių skaičių.

Dalyvių skaičius	300 iš 10 šalių
Lankytojų skaičius	66.320
Kultūrinių renginių skaičius	402
Kūrybinių industrijų renginiai	55
Apsilankiusių užsienio autorių skaičius	28
Mugės ekspozicinis plotas	10.200 kv/m
Visa VKM teritorija	13.600 kv/m

Mugės organizatoriai: LITEXPO, LLA, Lietuvos kultūros institutas.

Kultūrinę programą dalinai remia LR Kultūros ministerija, mugės partneris – Vilniaus miesto savivaldybė, globėja – LR Prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Mugė vyko LITEXPO 3-oje, 4-oje, 5-oje ir 2-oje salėse. Šiomet pirmą kartą prie VKM buvo surengta Muzikos salė (projektą organizavo AGATA). Renginiai vyko konferencijų salėse 5.1, 5.2, 5.3, 5.5, 1.1, 3.1, 3.2, Forume-LRT studijoje, Vaikų scenoje, Kūrybinėje studijoje, Literatų svetainėje, Knygos kino salėje, Bibliotekų erdvėje, Muzikos salėje (viso 14 vietų).

Mugės šūkis: Nenušaunamas žanras - detektyvas. **Tema:** detektyvas.

Dalyviai: 300 (tiek pat kaip ir 2014 m.): leidyklos, knygų prekybininkai, kultūros institucijos iš 10 šalių (Lietuva, Latvija, Baltarusija, Rusija, Lenkija, Vokietija, Omanas, Ukraina, Švedija, Japonija). 66 nauji dalyviai (22 proc.), 12 proc. užsienio dalyvių.

Renginiai: 402: 67 kūrybinės studijos renginių, 14 meno parodų, 5 Diskusijų klubo diskusijos, 6 apdovanojimų ceremonijos, 17 filmų, 24 koncertai muzikos salėje. Mugėje lankėsi 28 užsienio svečiai. Daugiausiai renginių vyko šeštadienį – 155.

Ekspozicinis plotas: 10.200 kv.m. Bendras plotas su renginių zonomis – 13.600 kv.m

Lankytojų skaičius: 66.320. Daugiausiai lankytojų buvo šeštadienį – 22.000.

Organizuotų mokinių grupių skaičius – 80 grupių iš Vilniaus, Kauno, Nemenčinės, Utenos, Šilutės, Vilkaviškio, Ukmergės, Trakų, Kazlų rūdos, Kaišiadorių, Kėdainių, Ukmergės, Alytaus, Kretingos, Panevėžio, Joniškio, Zarasų, Kupiškio, Ariogalos, Mažeikių, Šiaulių, Širvintų, Molėtų.

Akredituotų žurnalistų skaičius: 59.

LLA organizavo 2 stendus (16 kv.m.) strategiškai palankiose Vilniaus knygų mugės vietose ir suteikė galimybę mažoms leidykloms dalyvauti reikšmingiausiame knygų leidėjams renginyje. 2015 m. Asociacijos organizuotuose stenduose produkciją pristatė 4 leidyklos: Dailininkų sąjungos leidykla „Artseria“, leidykla „Algimantas“, leidykla „Tikra knyga“, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras.

2015 m. LLA aktyviai dalyvavo kultūrinės Vilniaus knygų mugės programos rengime, atstovavo mugę Vilniaus miesto savivaldybėje, tarptautinėse leidėjų bendruomenėse ir tarptautinėse knygų mugėse.

LLA nariams 2015 m. buvo taikoma 10 proc. nuolaida stendo ploto nuomai mugėje, o nuo 2016 m. – 15 proc.

8. LLA – knygos meno rėmėja

2014 m. Baltijos šalių knygos meno konkursas vyko tarptautinėje Vilniaus knygų mugėje.

LLA tęsia Knygos meno konkurso knygų-laureačių sklaidą ir lietuviško knygos meno populiarinimą.

Vasario 11 d. Vilniuje Lietuvos leidėjų asociacija organizavo Baltijos šalių Gražiausių knygų konkursą, kuriame dalyvavo Latvijos, Lietuvos ir Estijos Knygos meno konkursų knygų-laureatės. Tarptautinę vertinimo komisiją sudarė knygų dailininkai Aušra Petroškienė, Jokūbas Jacovskis ir Tomas Mrazauskas, taip pat Latvijos atstovė Renate Punka ir Estijos atstovas Mart Anderson. Knygos meno specialistai paskyrė po tris diplomus knygoms iš kiekvienos šalies kolekcijos.

Geriausiai įvertinti Lietuvos knygų dailininkai:

1. Elona Marija Ložytė. Už Giedrės Jankevičiūtės ir Miko Vaicekausko knygą „Visagalė tradicija/An Omnipotent Tradition“;
2. Jokūbas Jacovskis. Už Aleksandros Jacovskytės knygą „Vilniaus veidai: 1964 – 1993“;
3. Sigutė Chlebinskaitė. Už Taro Ševčenkos knygą „Kobzarius“.

Geriausiai įvertinti Latvijos knygų dailininkai:

1. Ivs Zenne. Už Inga Gaile knygą „Vai otrā grupa mani dzird? (The Second Group Hear me?)”;
2. Ieva Skuja. Už Valdimirs Svetlovs knygą „b/y“;
3. Inese Hofmane. Už knygą „Gotharda Frīdriha Stendera Ābeces. Faksimili. Transkripcijas. Apceres”.

Geriausiai įvertinti Estijos knygų dailininkai:

1. Angelika Schneider. Už Juta Kivimäe ir Linda Lainvoo knygą „Eveline von Maydell. Mustvalge maailm“;
2. Madis Katz. Už Triin Tulgiste ir Markus Toompere knygą „Tartu kunsti aabits“;
3. Tuuli Aule. Už Tõnu Kaljumäe knygą „Parlamendi parem käsi : arhiivinoppeid ja mälestuskilde Riigikogu Kantselei ajaloost“.

Kasmet Baltijos šalių Gražiausių knygų rinkimai organizuojami paeiliui vienoje iš Baltijos šalių sostinių: Taline, Rygoje arba Vilniuje. Knygos meno konkurso knygų-laureačių sklaidos neremia jokie nacionaliniai fondai.

9. LLA – akcijos „Knygų Kalėdos“ partneris

2015 metus vainikavo Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios Grybauskaitės inicijuota akcija „Knygų Kalėdos“, kurios partneris yra ir LLA. 2015 m. surinkta 50 tūkst. Knygų šalies viešosioms ir mokyklų bibliotekoms.

Jubiliejinė, penktoji akcija „Knygų Kalėdos“, kviečianti skaityti bei dovanoti vaikų ir jaunimo knygas, keliavo per visą Lietuvą. Akcijoje dalyvaujančios viešosios ir mokyklų bibliotekos surengė daugiau nei 1700 renginių. Pirmą kartą startavusi iniciatyva „Knygų Kalėdų savanoriai“ suvienijo kelis tūkstančius knygų mylėtojų ir padėjo surengti knygų skaitymus vaikų ir senelių globos namuose, socializacijos centruose ir šeimynose. Daugiau skaitykite: <http://www.knygukaledos.lt/>

10. LLA – Patriotų premijos konkurso steigėja ir organizatorė

Krašto apsaugos ministerija ir LLA 2010 m. įsteigė pilietinių ir patriotinių knygų konkursą ir premijas.

Konkurso tikslas – įvertinti praėjusiais metais išleistas knygas suaugusiesiems ir vaikams, kurios ugdo pilietinę ir patriotinę valią, išrinkti ir paskelbti Patriotų premijų laureatus.

Patriotų premijų tikslas – skatinti Lietuvos ir užsienio autorius rašyti pilietiškumo ir patriotizmo tematika, per knygą skiepyti meilę ir ištikimybę Lietuvai. Krašto apsaugos ministerija įsteigė tris Patriotų premijas. Vienos piniginės premijos dydis yra 700 eurų.

Paraiškas dalyvauti konkurse priima ir registruoja LLA kiekvienų metų sausio mėnesį. Patriotų

premijas įsakymu skiria krašto apsaugos ministras konkurso vertinimo komisijos teikimu. Trijų knygų autoriai apdovanojami Patriotų premijomis tarptautinėje Vilniaus knygų mugėje.

2015 m. tarptautinėje Vilniaus knygų mugės Forume apdovanojimus Patriotų premijų laureatams įteikė Krašto apsaugos ministras Juozas Olekas ir Lietuvos leidėjų asociacijos prezidentas Remigijus Jokubauskas. Premijos paskirtos:

- Justinui Sajauskui už žaižaruojančias partizanų epo istorijas knygoje „Neužmirštami Suvalkijos vardai“, kurią išleido Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla;
- Daliai Stakytei-Anysienei, Laimai Petrauskaitei VanderStoep ir Daliai Cidzikaitei už nelengvą istorinę atmintį be interpretacijų knygoje „Manėm, kad greit grįšim. 18 pasakojimų apie pasitraukimą į Vakarus 1940-1944“, kurią išleido leidykla „Aukso žuvis“;
- Miglei Anušauskaitei ir Gerdai Jord už drąsų ir netikėtą žvilgsnį į Lietuvą įkvepiančią istoriją knygoje „10 litų“, kurią išleido leidykla „Aukso žuvis“.

Šių metų konkursui buvo pateiktos ir registruotos 2014 m. išleistos 27 skirtingų žanrų knygos. 2015 m. ekspertų komisijos pirmininkas – Antanas Gailius, ekspertai - Vytautas Ališauskas, Loreta Jakonytė-Kvedarienė, Giedrė Statkevičiūtė, Jūratė Čerškutė, Loreta Žvironaitė-Ūdrienė, Rūta Apeikytė.

Konkursas ir konkurso nuostatai skelbiami Krašto apsaugos ministerijos ir LLA el. svetainėse www.kam.lt ir www.lla.lt.

Lietuvos leidėjų asociacijos prezidentas

Remigijus Jokubauskas
